

Höstsådda arealer 2014

Areas of cereals and oilseed crops sown in autumn 2014

I korta drag

Stor höstveteareal även denna höst

Totalt i landet såddes 378 900 hektar höstvete. Det är i nivå med förra höstens stora areal och 18 % mer än femårsgenomsnittet. Även jämfört med tioårsgenomsnittet är ökningen 18 %.

Råg- och höstkornarealerna tangerar fjolårsnivåerna

Sådden av höstråg blev i år 23 900 hektar, vilket är i samma storleksordning som motsvarande areal förra hösten. Den höstsådda kornarealen uppgår till 15 600 hektar, vilket inte är så långt ifrån fjolårsarealen.

Återhämtning av rågvetearealen

Den höstsådda arealen av rågvete uppgår till 38 200 hektar, vilket är 32 % mer än femårsgenomsnittet. Det innebär en återhämtning efter en svacka under åren 2010–2012.

Höstrapsarealen större än femårsgenomsnittet

Det har såtts 87 000 hektar höstraps den här hösten. Jämfört med femårsgenomsnittet är det en ökning med 20 %. Drygt 53 % av höstrapsarealen odlas i Skåne.

Gynnsamt höstväder gav stora höstsådda arealer

Förhållandevis torrt väder i augusti och september medförde att merparten av årets grödor kunde skördas tidigt. Det gav tidsutrymme för många lantbrukare att hinna bereda marken för höstsådd.

Gerda Ländell, SCB, tfn 019-17 68 07, gerda.landell@scb.se
Olle Funcke, SCB, tfn 019-17 60 51, olle.funcke@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4234 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 28 november 2014.
URN:NBN:SE:SCB-2014-JO18SM1401_pdf
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Stora höstsådda arealer	3
Stor höstvetearreal	3
Rågarealen på samma nivå som de närmast föregående åren	3
Arealen höstkorn nära tidigare års nivåer	3
Ökning av rågvetearealen jämfört med femårsgenomsnittet	3
Höstrapsarealen i nivå med förra årets stora areal	4
Ekologisk höstsådd	4
Gynnsamma förhållanden för höstsådden	5
Kommentarer till tabellerna	5
Tabeller	6
Teckenförklaring	6
1. Höstsådda arealer av höstvetete och höstråg 2014	7
2. Höstsådda arealer av höstkorn och rågvete 2014	8
3. Höstsådda arealer av höstraps och höstrybs 2014	9
Fakta om statistiken	10
Detta omfattar statistiken	10
Definitioner och förklaringar	10
Så görs statistiken	10
Statistikens tillförlitlighet	10
Bra att veta	11
Elektronisk publicering	11
In English	12
Summary	12
List of tables	12
List of terms	12

Statistiken med kommentarer

Stora höstsådda arealer

Årets höstsådda arealer av spannmål och oljevaxter beräknas till 544 600 hektar totalt för riket. Det är i nivå med förra årets arealer och 18 % mer än genomsnittet för de senaste fem åren. Uppgifterna har samlats in från ett urval bestående av nära 4 000 lantbrukare.

Höstsådden av spannmål utgörs av 378 900 ha höstvet, 23 900 ha höstråg, 15 600 ha höstkorn och 38 200 ha rågvete, vilket totalt ger 456 600 ha spannmål, se figur A. Höstsådden av oljevaxter utgörs av 87 000 ha höstraps samt 1 000 ha höstrybs, dvs. totalt 88 000 ha oljevaxter, se figur B.

Stor höstvetareal

Höstvet är den höstsådda gröda som det odlas mest av. På riksnivå är arealen i nivå med 2013 års areal och 18 % över genomsnittet för de senaste fem åren. Höstvetesådden har under flera år tidigare och särskilt under åren 2011 och 2012 begränsats av för mycket regn under sensommaren och hösten. Under de två senaste åren har höstvädret tvärtom varit gynnsamt för höstsådd. Årets höstvetareal uppgår till 378 900 hektar.

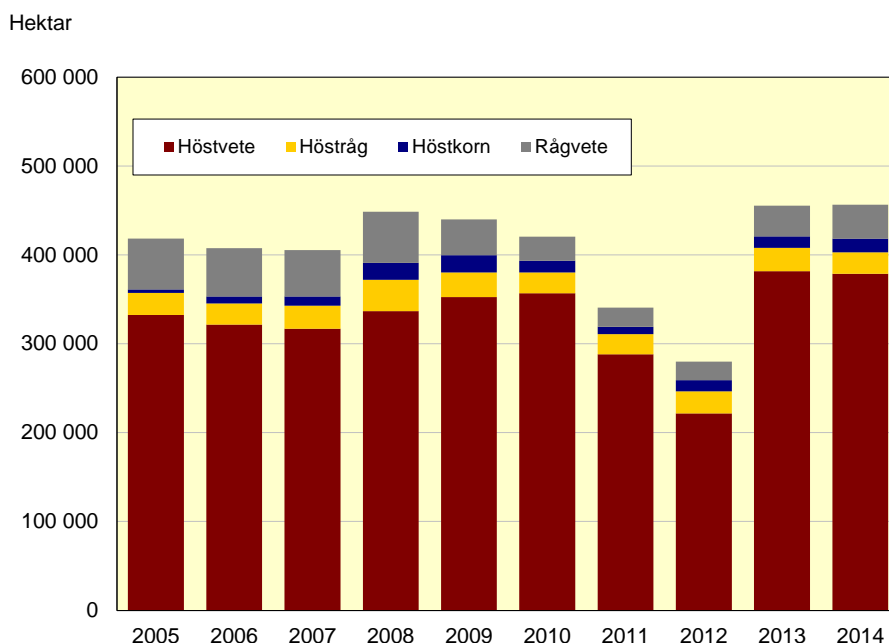
Rågarealen på samma nivå som de närmast föregående åren

För riket totalt är årets höstsådda rågareal 23 900 hektar, vilket är i nivå med både förra årets areal och femårsgenomsnittet.

Arealen höstkorn nära tidigare års nivåer

Höstsådden av höstkorn uppgår till 15 600 hektar. Den är i samma storleksordning som fjolårsarealen och genomsnittet för de fem senaste åren.

Figur A. Höstsådda arealer av spannmål 2005–2014

Ökning av rågvetearealen jämfört med femårsgenomsnittet

Årets höstsådda areal av rågvete om 38 200 hektar är 32 % mer än genomsnittet för de fem senaste åren. Det innebär en viss återhämtning efter en svacka under åren 2010–2012.

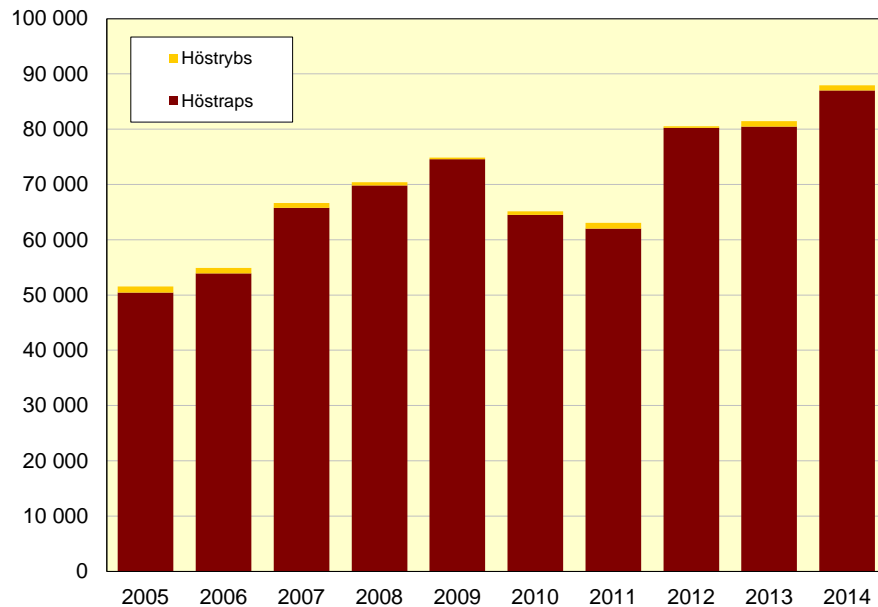
Höstrapsarealen i nivå med förra årets stora areal

Sådden av höstraps blev i år 87 000 hektar. Det är i samma storleksordning som förra årets stora areal och en ökning med 20 % jämfört med femårsgenomsnittet. Mer än hälften av arealen odlas i Skåne.

Eftersom odlingen av höstrybs är begränsad är den beräknade arealuppgiften om cirka 1 000 hektar osäker.

Figur B. Höstsådda arealer av oljevaxter 2005–2014

Hektar

Ekologisk höstsådd

Den ekologiskt odlade arealen av höstsådda grödor uppskattas denna höst till 32 200 hektar. I tablå A redovisas de beräknade arealerna för 2013 och 2014.

Sådden av höstvetete som ska odlas ekologiskt uppgår till 20 900 hektar, vilket är i nivå med föregående år och en ökning med 42 % jämfört med genomsnittsarealen för de fem senaste åren. Förra årets ekologiska höstveteteareal var den största som redovisats under de år som SCB redovisat statistik om ekologisk höstsådd och årets areal är lika stor.

Den ekologiskt odlade rågvetearealen ligger också på samma nivå som förra året men ökar med 38 % jämfört med femårsgenomsnittet.

Sådden av höstraps som ska odlas ekologiskt uppgår till 3 600 hektar, vilket är en ökning med 1 500 hektar eller hela 71 % jämfört med föregående år. I jämförelse med genomsnittsarealen för de fem senaste åren är ökningen 70 %.

Förändringarna för de övriga höstsådda grödorna som ska odlas ekologiskt ligger inom felmarginalerna.

Både inom den ekologiska och den konventionella odlingen är höstvetete den höstsådda grödan som det odlas mest av. Andelen höstvetete är dock lite lägre inom den ekologiska än inom den konventionella odlingen. Råg och rågvete odlas tvärtom i något större utsträckning inom den ekologiska odlingen.

Västra Götaland är det län där det finns mest höstsådd areal som ska odlas ekologiskt, sammanlagt 8 600 hektar hösten 2014. Därefter följer i storleksordning Östergötland med 7 000 hektar, Uppsala med 2 900 hektar, Skåne med 2 600 hektar följt av Västmanland med 2 100 hektar och Södermanland med 1 900 hektar.

Störst andel ekologisk höstsådd areal har Dalarnas län med 20 % av den totala höstsådda arealen. Därefter följer i storleksordning Gävleborgs med 18 %, Jönköpings med 16 %, Värmlands med 14 %, Västmanlands och Västra Götalands med 10 % samt Kronobergs och Östergötlands län med 9 % ekologisk höstsådd.

Med ekologisk höstsådd avses höstsådda arealer som lantbrukaren har för avsikt att odla ekologiskt under 2015. Uppgifter om ekologisk höstsådd samlades in för första gången hösten 2005.

Tablå A. Höstsådda arealer avsedda att odlas ekologiskt

Gröda	Ekologisk höstsådd 2014, hektar	Medelfel, %	Ekologisk höstsådd 2013, hektar	Medelfel, %
Höstvete	20 900	3	20 600	3
Höstråg	2 500	6	2 500	7
Höstkorn	300	10	200	10
Rågvete	4 400	4	4 300	5
Höstraps	3 600	4	2 100	4
Höstrybs	500	9	400	8

Gynnsamma förhållanden för höstsådden

Uppehållsväder under augusti och september innebar att tröskningen kom igång tidigt, vilket i sin tur ledde till att det fanns tid för många lantbrukare att så höstsådda grödor.

Kommentarer till tabellerna

I tabellerna redovisas höstsådd areal och medelfel för höstvete, höstråg, höstkorn, rågvete, höstraps samt höstrybs 2014. Redovisning görs för län, produktionsområden och hela riket.

Grödor som odlas i liten omfattning ger osäkra skattningar. Arealskattningar vars medelfel överstiger 35 %, eller där antalet observationer understiger 10, redovisas inte utan ersätts med prickar i tabellerna. När observationer saknas helt anges detta med streck.

Uppgifterna är slutliga. För jämförelse redovisas motsvarande arealer för hösten 2013. På riksnivå redovisas även höstsådda arealer för åren 2009–2013.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Höstsådda arealer av höstvetete och höstråg 2014

1. Areas sown with winter wheat and winter rye in autumn 2014

	Höstvetete		Höstråg				
	2014		2013		2014		2013
	Areal, ha	Medelfel, %	Areal, ha	Areal, ha	Medelfel, %	Areal, ha	
Län							
Stockholms	14 700	8	14 500	
Uppsala	33 100	6	36 900	600	31	1 100	
Södermanlands	26 500	6	24 700	800	28	600	
Östergötlands	56 700	5	55 700	2 800	12	3 300	
Jönköpings	2 200	18	2 700	
Kronobergs	600	28	500	
Kalmar	13 300	8	12 200	500	24	700	
Gotlands	9 800	9	9 600	800	24	700	
Blekinge	3 600	16	3 900	
Skåne	98 200	4	103 900	10 900	8	12 600	
Hallands	11 300	11	11 000	
Västra Götalands	67 000	5	65 800	5 300	11	4 800	
Värmlands	4 800	12	4 600	500	
Örebro	13 900	8	14 100	
Västmanlands	18 500	9	18 600	
Dalarnas	3 500	16	2 300	
Gävleborgs	1 200	20	600	
Produktionsområden							
Götalands s. slättbygder	85 000	4	86 800	5 800	9	7 200	
Götalands mellanbygder	40 400	5	43 700	6 400	10	6 500	
Götalands n. slättbygder	112 700	4	110 400	7 700	9	7 600	
Svealands slättbygder	108 200	3	111 400	2 500	13	3 200	
Götalands skogsbygder	20 900	8	20 800	1 200	27	1 500	
M. Sveriges skogsbygder	11 200	10	8 300	
Hela riket							
2014	378 900	2	.	23 900	5	.	
2013	381 500	2	.	26 400	5	.	
2012	221 700	2	.	24 900	5	.	
2011	288 100	2	.	22 600	5	.	
2010	356 700	2	.	23 600	5	.	
2009	352 600	2	.	27 800	5	.	
Genomsnitt 2009–2013	320 100	.	.	25 100	.	.	

Anm. Då medelfel överstiger 35 % eller antal observationer understiger 10 utelämnas resultaten (..).

2. Höstsådda arealer av höstkorn och rågvetete 2014**2. Areas sown with winter barley and triticale in autumn 2014**

	Höstkorn		Rågvetete			
	2014		2013	2014		2013
	Areal, ha	Medelfel, %	Areal, ha	Areal, ha	Medelfel, %	Areal, ha
Län						
Stockholms	400
Uppsala	1 100	22	1 000
Södermanlands	2 600	12	2 000
Östergötlands	1 200	15	800	5 300	10	7 000
Jönköpings	400	31	900
Kronobergs	400	26	500
Kalmar	3 200	11	3 300	3 400	13	3 200
Gotlands	3 500	12	3 000	2 900	13	2 900
Blekinge	400	700	27	800
Skåne	4 000	11	4 300	8 000	10	4 700
Hallands	600	26	..	4 400	14	3 300
Västra Götalands	1 800	32	600	6 200	9	6 000
Värmlands
Örebro	1 200	22	900
Västmanlands	-	-	-	600	21	600
Dalarnas	-	-	-
Gävleborgs	-	-	-
Produktionsområden						
Götalands s. slättbygder	2 700	12	2 800	7 000	10	5 000
Götalands mellanbygder	8 500	8	8 100	8 700	8	7 200
Götalands n. slättbygder	2 700	23	1 300	8 400	8	9 800
Svealands slättbygder	500	17	300	6 400	8	5 000
Götalands skogsbygder	1 100	21	600	6 200	11	5 500
M. Sveriges skogsbygder	1 600	18	2 000
Hela riket						
2014	15 600	6		38 200	4	
2013	13 000	6		34 600	5	
2012	12 500	6		20 700	5	
2011	8 500	7		21 700	5	
2010	13 200	5		26 900	5	
2009	19 500	5		40 400	4	
Genomsnitt 2009–2013	13 300	.		28 900	.	

Anm. Då medelfel överstiger 35 % eller antal observationer understiger 10 utelämnas resultaten (..).

3. Höstsådda arealer av höstraps och höstrybs 2014**3. Areas sown with winter rape and winter turnip rape in autumn 2014**

	Höstraps		Höstrybs			
	2014		2013	2014		2013
	Areal, ha	Medelfel, %	Areal, ha	Areal, ha	Medelfel, %	Areal, ha
Län						
Stockholms	1 600	12	1 400
Uppsala	1 600	10	1 800
Södermanlands	3 400	10	2 200	-	-	-
Östergötlands	10 500	7	8 100	-	-	-
Jönköpings	300	-	-	-
Kronobergs	-	-	-
Kalmar	4 400	8	4 100	-	-	-
Gotlands	4 000	10	4 200	-	-	-
Blekinge	700	18	1 100	-	-	-
Skåne	46 300	4	46 900	-	-	-
Hallands	1 900	15	1 300	-	-	-
Västra Götalands	9 400	8	7 600	-	-	-
Värmlands	-	-	-
Örebro	1 700	17	600
Västmanlands	1 100	14	700
Dalarnas	-	-	-
Gävleborgs	-	-	-
Produktionsområden						
Götalands s. slättbygder	35 500	5	33 700
Götalands mellanbygder	19 900	6	21 400	-	-	-
Götalands n. slättbygder	18 700	5	14 700	-	-	-
Svealands slättbygder	9 300	6	6 700	500	11	600
Götalands skogsbygder	3 000	11	3 400
M. Sveriges skogsbygder	700	15	500	-	-	-
Hela riket						
2014	87 000	3		1 000	17	
2013	80 500	3		1 000	22	
2012	80 200	3	.	300	20	.
2011	62 000	3	.	1 000	27	.
2010	64 500	3	.	700	32	.
2009	74 600	3	.	300	21	.
Genomsnitt 2009–2013	72 400	.	.	700	.	.

Anm. Då medelfel överstiger 35 % eller antal observationer understiger 10 utelämnas resultaten (..).

Fakta om statistiken

Undersökningen om höstsådda arealer baseras på uppgifter som samlas in från jordbrukare. Uttagningen av gårdar sker genom sannolikhetsurval.

Statistiken används huvudsakligen för ekonomiska kalkyler inom jordbrukssektorn, exportplanering, rådgivning, forskning och utbildning samt internationell rapportering. Informationen om höstsådda arealer är särskilt värdefull för planering av åtgång av utsäde och gödselmedel nästa vår.

Detta omfattar statistiken

Undersökningsspopulationen utgörs av jordbruksföretag som har mer än 5,0 hektar åkermark. Som urvalsram används Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd.

För den ordinarie undersökningen om höstsådda arealer utnyttjas samma urval av jordbruksföretag som för undersökningen avseende årets skördar av spannmål, trindsäd och oljeväxter. Det urvalet omfattar 4 392 jordbruksföretag. Undersökningen gällande höstsådden har genomförts för den del av urvalet som omfattar Götaland, Svealand samt Gävleborgs län. De fyra nordligaste länen har uteslutits därför att höstsådd där endast förekommer i obetydlig omfattning. År 2014 ingick 3 984 jordbruksföretag i den ordinarie undersökningen av höstsådd. Urvalet för ekologisk höstsådd bestod av 1 680 företag. Undersökningen avser areal som under hösten besåts med höstvetete (inklusive dinkel), höstråg, höstkorn, rågvete, höstraps eller höstrybs.

Odling av höstsådda grödor har inte undersökts på företag som har mindre än 5,0 hektar åkermark. Höstsådden på dessa utgör dock en liten andel av den totala höstsådden i landet.

Definitioner och förklaringar

Med höstsådda arealer avses arealer av de grödor som lantbrukaren sår på hösten. Om plantorna övervintrar kommer de snabbt igång med tillväxten efterföljande vår. Samtliga spannmåls- och oljeväxtgrödor som är aktuella för höstsådd ingår i undersökningen.

Så görs statistiken

Undersökningen om höstsådda arealer genomförs årligen. Varje företags urvals-sannolikhet beror på företagets areal av undersökningsgrödorna samt dess gröd-fördelning. Stor areal av de aktuella undersökningsgrödorna ger ökad sannolik-het att komma med i undersökningen.

Företag som har valts ut får i mitten av augusti ett brev med information om undersökningen. Uppgifterna samlas därefter in via internet eller per telefon av SCB:s intervjuare. Uppgiftslämnandet är frivilligt.

Uppgifterna granskas vid SCB. I samband med bearbetning av uppgifterna görs manuella och maskinella kontroller. Vid behov tas förnyad kontakt med upp-giftslämnarna. Skattningar görs därefter för län, produktionsområden och hela riket.

Statistikens tillförlitlighet

För att belysa den osäkerhet som finns i resultaten på grund av att beräkning-arna grundar sig på ett urval av företag redovisas i tabellerna medelfelen för de skattade arealerna. I medelfelet inkluderas även effekten av andra slumpmässiga fel.

Medelfel

Medelfelet anges i procent av den skattade arealen. Med hjälp av medelfelet kan ett konfidensintervall beräknas. För en skattad areal på exempelvis 50 000 hektar och ett medelfel på 3,0 % (1 500 hektar) kan man med liten felrisk (5 %) säga att intervallet $50\,000 \pm 2 \times 1\,500$ (det redovisade värdet \pm det dubbla medelfelet), dvs. 47 000–53 000 hektar, innesluter den verkliga arealen. Resultat med större medelfel än 35 % redovisas inte på grund av stor osäkerhet.

Bortfall

Bortfallet år 2014 var 7,7 % och orsakas av att arealuppgifter ej erhållits från samtliga företag.

Över- och undertäckning

Urvalsramen baseras på årets aktuella uppgifter i Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd, vilket medför att över- och undertäckning som beror på förändringar i företagsbeståndet minskats till en marginell nivå. Under 2014 uppgick övertäckningen till 2,9 %.

Arealer på jordbruksföretag som inte ansöker om arealbaserade stöd bedöms för de aktuella undersökningsgrödorna vara av liten betydelse.

Bra att veta

De höstsådda grödorna utsätts under vinter och vår för väderlekens påfrestringar. Grödor som tar stor skada eller utvintrar helt körs i regel upp på våren. Oftast sker då omsådd med annan gröda. Utvintringens omfattning varierar avsevärt mellan olika år och olika delar av landet.

Undersökning om höstsådda arealer genomförs och publiceras årligen av SCB. Jämförbarheten mellan åren är god.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link “Första sidan – I korta drag” above, then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

In connection with the survey on crop yields in 2014 information has been collected on the areas sown in the autumn with the following crops: winter wheat, winter rye, winter barley, winter triticale, winter rape and winter turnip rape. A sample of almost 4 000 survey units with more than 5.0 hectare of arable land were selected. Small farms and the northern part of Sweden have been excluded due to negligible cultivation of winter crops.

Since 1968, the survey on areas sown in the autumn has been based on interviews. Since 2005, the farmers can also use Internet as a tool for data provision to Statistics Sweden.

The results are provided in the tables. The standard errors for the areas have been calculated. Estimates with standard errors exceeding 35 %, or less than 10 observations, are not presented. Results are presented for counties, production areas and the whole country. Results from 2013 are presented for comparative purposes and national mean values for the last five years are also presented.

The areas sown in the autumn of 2014 are estimated at 544 600 hectares. The areas of autumn sown cereals are estimated at 456 600 hectares and areas of autumn sown oilseed crops are estimated at 88 000 hectares. Winter wheat is the most common autumn-sown crop with 378 900 hectares. The areas of winter triticale have increased from 34 600 hectares to 38 200 hectares.

Data on areas sown in the autumn that will be cultivated according to the system of organic farming have been collected since 2005. The organic farming areas sown in the autumn of 2014 are estimated at about 32 600 hectares.

List of tables

Explanation of symbols	6
1. Areas sown with winter wheat and winter rye in autumn 2014	7
2. Areas sown with winter barley and triticale in autumn 2014	8
3. Areas sown with winter rape and winter turnip rape in autumn 2014	9

List of terms

Areal	Area, acreage
Ekologisk	Organic
Hektar	Hectare
Hela riket	The whole country
Höstkorn	Winter barley
Höstraps	Winter rape
Höstrybs	Winter turnip rape
Höstråg	Winter rye
Höstvete	Winter wheat
Län	County
Medelfel	Standard error
Medelvärde	Mean value

Oljeväxter
Produktionsområde
Rågvete
Spannmål

Oilseed crops
Production area
Winter triticale
Cereals